

Aluesuunnittelu / Henri Jutila

Uudenmaan ELY-keskus, kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

UUDELY/15225/2023

Lausunto YVA:n soveltamisesta yksittäistapauksessa, Sun Rajamäki -aurinkovoimahanke, Nurmijärvi

Hankkeen kuvaus

Yrjö ja Hanna säätiö (hanketoimija) suunnittelee aurinkovoimalan perustamista Nurmijärvelle. Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY) on pyytänyt Uudenmaan liiton kantaa siitä, edellyttääkö hanke ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA).

Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa uusi aurinkoenergian tuotantoalue Nurmijärven kunnan alueelle, noin 5 km Nurmijärven kirkonkylän pohjoispuolelle ja noin 2,5 km Rajamäen kylän itäpuolelle, valtatie 3:n (E12) tuntumaan. Hankealue on lähes yksinomaan peltoa. Osa hankealueesta sijoittuu pohjavesialueelle. Alueen läpi kulkee Fingrid Oyj:n 400 kV sähkölinja. Hankealueen lähiympäristö on harvaan asuttua. Hankealueella ei sijaitse asuinrakennuksia, mutta hankealueen reuna-alueilla sijaitsee yksittäisiä asuinrakennuksia. Hankealueen keskelle sijoittuu yksityinen nurmipintainen lentopaikka Savikon pienlentokenttä, jonka toiminta voi jatkua aurinkovoimalasta huolimatta.

Perustettavana on yhteensä noin 118 ha kokoinen aurinkoenergian tuotantoalue, joka koostuu kolmesta erillisestä alueesta. Hankkeen liityntäteho on n. 60 MVA ja vuosituotanto on n. 53 500 MWh. Paneeleiden lisäksi alueelle rakennetaan muuntamot, huoltotiet ja paneeleita ympäröivät aidat. Liittyminen sähköverkkoon toteutetaan maakaapelilla. Hankealue muodostuu 12 kiinteistöstä ja hanketoimijalla on kiinteistönomistajien valtuutus hankkeen edistämiseksi.

Selvitykset

Hankkeessa on laadittu hankealueen ympäristöarvojen selvittämiseksi seuraavia asiantuntijaselvityksiä: Liito-oravaselvitys, pesimälinnustoselvitys, viitasammakkoselvitys, lepakkoselvitys ja kasvillisuusselvitys. Hankkeen maisemavaikutuksista, sekä sen suhteesta alueen ympäristössä sijaitseviin kulttuuriympäristöihin on myös laadittu selvitys.

Kaavatilanne

Hankealueella ei ole oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa, joten maakuntakaava on alueen ohjaava kaava. Hankealueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Maakuntakaavassa hankealueelle on osoitettu pohjavesialueen ominaisuusmerkintä, voimajohto sekä valtatie 3 ja maantie 130. Lisäksi aluetta koskevat maakuntakaavan yleiset suunnittelumääräykset. Aurinkovoiman osalta yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että suunniteltaessa laajoja aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen ottaen huomioon ympäristön arvot ja reunaehdot. Lisäksi yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta kestäviä ratkaisuja. Laajojen, yhtenäisten rakentamattomien alueiden pirstomista ja pinta-alan pienentämistä on vältettävä erityisesti taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisilla alueilla.

Uudenmaan liiton huomiot

Uudenmaan liitto toteaa, että YVA-laki ja sen hankeluettelo on säädetty ennen, kuin isoja aurinkoenergiaprojekteja on ryhdytty suunnittelemaan ja toteuttamaan. Lainsäädäntö ei tältä osin ole ajan tasalla. Lähtökohtaisesti ison, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaprojektin vaikutuksia on tarpeen selvittää ja tarkastella riittävän laajasti ja vuorovaikutteisesti asukkaita ja muita sidosryhmiä osallistaen. Hyviä menettelyjä ovat YVA-lain- ja asetuksen mukaisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ohella maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kaavoitusprosessit. Ympäristöministeriö onkin parhaillaan valmistelemassa opasta aurinkovoimaloiden merkittävimmistä ympäristövaikutuksista sekä kaavoituksen ja lupamenettelyn soveltamisesta hankkeissa.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan on huolehdittava maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden kannalta merkittävien alueiden säilymisestä. Riittävän yhtenäisten pelto- ja metsäalueiden säilyminen on tärkeää biotalouden, huoltovarmuuden, maiseman ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Tämän vuoksi alueiden käytössä on tarpeen ottaa huomioon maa- ja metsätalouden kannalta toimivat ja riittävän yhtenäiset alueet. Uudenmaan liitto on laatinut vuonna 2017 selvityksen Maatalouden kannalta hyvät ja yhtenäiset peltoalueet Uudellamaalla 2017. Hanke sijoittuu kokonaisuudessaan selvityksen mukaiselle peltoalueelle.

Hankkeen suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja maakuntakaavan suunnittelumääräyksiin ei käy ilmi hankeaineistosta.

Hankeessa laadittujen selvitysten kohdalla on käytetty osittain varsinaista hankealuerajausta laajempaa selvitysaluerajausta. Uudenmaan liitossa nähdään hankealuetta laajemmän selvitysalueen käyttö ehdottoman myönteisenä asiana, mutta epäselväksi jää alueen rajaamisperiaate. Paikoin selvitysalue ei ulotu lainkaan hankealuetta laajemmalle ja vaikutelmaksi jääkin, että selvitysalue on määrätyn kiinteistörajojen mukaan.

Hankkeella voi aina olla pinta-alaansa laajempia vaikutuksia. Näin ollen perustellumpi periaate olisi ollut tutkia vaikutuksia kauttaaltaan hankealueen ympäriltä esim. 500 metrin säteellä.

Hanketta varten on laadittu useita selvityksiä, joita voitaisiin suoraan hyödyntää YVA menettelyssä.

Uudenmaan liiton johtopäätös

Ottaen huomioon hankkeen sijainti Uudellamaalla, jossa on kasvupaineita ja yhtenäisten peltoalueiden merkitys korostuu, voi YVA-lain mukainen arviointimenettely olla tarpeen viitaten YVA-lain Liitteeseen 2, kohtaan 2 ja 3.

Paula Autioniemi
va. aluesuunnittelun
vastuualueen johtaja

Kaarina Rautio
suunnittelupäällikkö

Jakelu

Uudenmaan liitto / Kirjaamo
Uudenmaan ELY-keskus / Kirjaamo

Tiedoksi

anna.auvinen@ely-keskus.fi